

EGYETEMI KÖNYVTÁRAK ÁLLOMÁNYGYARAPÍTÁSA

THOMPSON, Lawrence S.: The dogma of book selection in university libraries. = Coll.Res.Lib. 21.vol. 1960.6.no. 441-445.p.

A könyvválogatás dogmája az egyetemi könyvtárakban.

A könyvkiválasztás alapvető funkció minden könyvtárban.

Szerző azonban megkér-

dőjelezi a válogatás szokásos módszerét: a címenként egyenként történő válogatást. 1/ Senki sem illetékes minden területen a művek egyenkénti elbírálására. 2/ Valamiféle szelekciónak azonban érvényesülnie kell a könyvkiadás óriási mennyisége miatt. 3/ Egyetlen könyvtár sincs abban a helyzetben, hogy beszerezze, feldolgozza és raktározza mindazt, ami megjelenik. 4/ Ki képes előre megmondani, hogy a jövő kutatás számára mi lesz fontos?

Amerikai és európai példákat hoz fel, milyen értékes gyűjtemények jöttek létre egyes specializált területeken a teljességre való törekvés folytán. Szerző szerint a könyvválogatási politika inkább azt döntse el, melyek legyenek azok a területek az egyetemi könyvtárban, amelyeket a teljesség igényével gyűjt, természetesen a nemzeti állománygyarapítási tervvel koordináltan. Az egyenként, címenként történő könyvválogatás dogmája szerinte nem hozott jelentős eredményeket az egyetemi könyvtárakban, mindamelllett részterületeken ez sohasem lesz megszüntethető. Emellett azonban döntő sullyal az egyes területeken teljességre kell törekedni. /HM/

KÖNYVTÁRI KALAUZ A TELEVIZIÓ KÉPERNYŐJÉN

HERTEL, Robert R. - FAGERBURG, Dorothy S. - SMITH, Ralph L. : TV library instruction. = Libr.J. 86.vol.1961.1.no. 42-46.p.

Bevezetés a könyvtár használatába - televízióval. - Az Illinois State Normal University kísérlete.

Érdekes kísérletről számol be a Library Journal 86.vol. 1961. 1. száma /42-46.p./. Az Illinois State Normal University /Illinois állam

Tanárképző Egyeteme/ elsőéves hallgatóinak száma az utóbbi évek folyamán úgy megduzzadt, hogy a gyakorlatban lehetetlenné vált a tantervben előírányzott 3 órás "könyvtárlátogatás és könyvtári ismeret-

tek" c. bevezető kollégium megtartása. Kísérletet tettek a kollégiumnak televízió útján való pótlására. 200 angolszakos elsőéves hallgatót négy csoportba osztottak. Az első csoport mindhárom előadást televízión keresztül hallgatta, a második csoport csak az első két előadást, a harmadikat a szokásos módon, a harmadik csoport szintén csak az első két előadást, a harmadikat egy másik nagy csoportban elvegyülve a szokásos módon, végül a negyedik /kontrol-/ csoport mindhárom előadást a hagyományos módon. Az előadások megkezdése előtt és után mind a négy csoporttal tesztekét végeztettek.

Az első televíziós előadás első fele végigvezette a hallgatót a könyvtáron, második felében pedig a cédula-katalógus használatát és a cédulák besorolásának módját mutatta be. Utána a hallgatók kis gyakorlati feladatot kaptak. - A második előadás tárgya a segédkönyvek - mind általános, mind pedig szakjellegű segédkönyvek - használata volt. Minden tárgyalt segédkönyv megjelent a televízió ernyőjén.

A harmadik előadás tartására csak néhány nap elteltével került sor; közben ugyanis a segédkönyvekre vonatkozó gyakorlati feladatokat kellett a hallgatóknak megoldaniuk. Az előadás megkezdése előtt beszámoltak a második előadás anyagáról. Az óra hátralevő része a periodikumok mutatóinak megismertetésére és használatának módjára vonatkozott. Befejezésül a hallgatók házi feladatot kaptak.

Lényeges különbség az egyes csoportok tudásfoka között nem mutatkozott: azok a hallgatók, akik televízión keresztül nyertek bevezetést a könyvtár használatába, nem maradtak el a könyvtárlátogatást valóban végző társaik mögött. A hallgatók kétharmada szerint még érdekesebb is volt az előadásnak ez az újszerű módja. - A tapasztalatok felhasználásával az egyetem most rendszeresíteni kívánja ezeket az előadásokat.

A cikkben nagyon érdekesen számol be tapasztalatairól az előadások tanár-speakere és a televízió vezetője. Mindkettőjüket szinte lázba hozta az előadásnak ez a szokatlan módja, s arra irányuló törekvésük, hogy - lekötve a hallgatók figyelmét - pótolni tudják az élő szó, az előadó és hallgató közötti közvetlen kapcsolat va-

rázsát. Érdeklődésre tarthat még számot, hogy az egyetemnek didaktikai célokat szolgáló külön rádió és televíziós adóállomása van; ez az állomás bonyolította le a kísérletet. /BZ/

NÉGEREKNEK TILOS KÖNYVTÁRAK

ESTES, Rice: Segregated libraries.
= Libr.J. 85.vol.1960. 22.no. 4418-4421.

P. Négereknek tilos könyvtárak.

A Library Journal

1960. szeptember 1-i száma két hirt közölt. Az egyiknek címe: "A Virginia-

nia-állambeli Danville a közművelődési könyvtárak bezárása után magánkönyvtár felállítását tervezi", a másik, "Books for Ghana" címmel arról számol be, hogy egy massachusetts-i könyvtár-csoport 1000 könyvből álló gyűjteményt kíván a ghana-i könyvtáraknak küldeni.

"Segregated libraries" /"Négereknek tilos könyvtárak"/ címen a L.J. karácsonyi száma - ennek a két hirnek egymás mellé állításával - rámutat arra a szemforgató magatartásra, amelyet az amerikai társadalom tanusít: egyfelől eltűri, hogy a déli államokban egyes városok inkább bezárják közművelődési könyvtáraikat, semmint eleget téve a törvénynek, a néger lakosságot is könyvhöz juttassák, másfelől azonban egy táv li, ismeretlen ország néger lakosságát könyvajándékban részesítik. A könyvtáros-világ felhördül, ha egy-egy könyvet valamely könyvtár, ilyen vagy olyan okból, kirekeszt állományából, de szava sincs hozzá, ha más színű adófizető állampolgárok nem léphetik át egyes déli államokban a könyvtárak küszöbét. A cikkíró az ALA-t teszi elsősorban felelőssé ilyen kérdésekben tanusított passzivitásáért. Felhívja a figyelmet reá, hogy részben a meggyőzés eszközével, részben pedig - ha ez nem vezetne eredményre - az állami, illetve federatív segély megvonásával juttassák a „segregációs” könyvtár-vezetőségeket jobb belátásra.

A cikkíró felfogását a L.J. szerkesztője "The silent subject" /"A néma állampolgár"/ szerkesztőségi cikkében /1960.22.sz. 4436-4437.p./ teljes egészében osztja, és javaslatait erőteljesen támogatja. /BZ/